

Paulina Sobczyk,
Fundacja Centrum PPP
Jakub Kot,

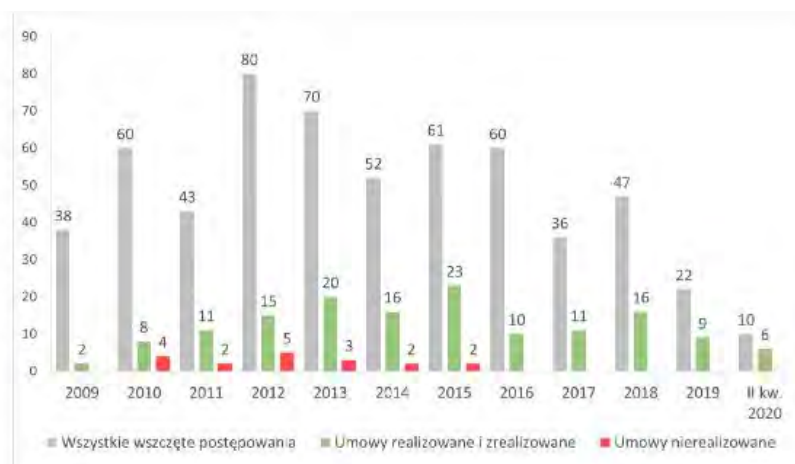
Senior Associate, Dentons Europe Dąbrowski i Wspólnicy sp.k.

PPP w sektorze gospodarki odpadami

Dotychczas w sektorze gospodarki odpadami podpisano 9 umów o partnerstwie publiczno-prywatnym na kwotę stanowiącą 31% wartości wszystkich umów o PPP zawartych w Polsce. Poza wartością realizowanych projektów, sektor ten wyróżnia również wysoki poziom innowacyjności i wielopłaszczyznowy charakter przedsięwzięć.

Polski rynek PPP w ostatnich 10 latach - jest dobrze, ale mogłoby i powinno być lepiej. Od początku 2009 r. do 30 czerwca 2020 r. w Polsce wszczęto łącznie 579 postępowań na wybór partnera prywatnego. W wyniku wszczętych postępowań zawarto w sumie 147 umów o partnerstwie publiczno-prywatnym („umowa o PPP”), natomiast w okresie od stycznia do czerwca 2020 r. podpisano 6 umów o PPP o łącznej wartości około 200 mln zł. Ponadto, w tym samym okresie zostało wszczętych 10 postępowań na wybór partnera prywatnego o łącznej wartości ponad 233 mln zł, w sektorach takich jak:

- efektywność energetyczna,
- sport i turystyka,
- edukacja,

Rys. 1. Liczba wszystkich wszczętych postępowań i umów, w tym niezrealizowanych, w podziale na lata

Źródło: www.ppp.gov.pl/file.php?i=przegladarka-plikow/Raport-z-ryнку-PPP-II-kw-2020-07.pdf

- gospodarka wodno-kanalizacyjna,
- budynki publiczne.

Najwięcej umów o PPP realizowanych jest natomiast w następujących sektorach:

- infrastruktura transportowa (23 umowy o PPP),
- sport i turystyka (21 umów o PPP),
- efektywność energetyczna (21 umów o PPP).

Z obserwacji aktualnych trendów rynkowych wynika, że podmioty publiczne coraz częściej sięgają po model PPP do realizacji inwestycji publicznych, w tym w zakresie gospodarki odpadami.

■ Sektor gospodarki odpadami w Polsce

Rynek gospodarki odpadami w Polsce ma przed sobą wiele wyzwań - implementacja projektów w tym sektorze wymaga solidnego przygotowania, wysokiego poziomu specjalistycznej wiedzy i otwartego podejścia do coraz to nowszych rozwiązań pojawiających się stale na rynku. Potwierdza to także dokument pn. Raport z badania rynku usług związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w gminach miejskich w latach 2014-2019 sporządzony przez UOKiK¹. Zgodnie z konkluzjami tego dokumentu, problemy rynku gospodarowania odpadami dotyczą także w ogromnej mierze dużego i permanentnego wzrostu kosztów działalności.

Jako jedną z głównych przyczyn wzrostu cen zagospodarowania odpadów wskazano wyniki kolejno ogłaszanych przetargów - wyższa cena zwycięzcy kolejnego przetargu pojawiła się nawet w 72% gmin. Dodatkowo, wpływ na zmianę kosztów miały wzrost tzw. opłaty marszałkowskiej za składowanie śmieci, a także nowe wymogi ustawowe zmieniające liczbę frakcji odpadów. Jako czynniki negatywnie wpływające

na cenę wskazywano również wzrost kosztów Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych, a także nieprawidłową segregację śmieci przez mieszkańców.

Dodatkowo, na niestabilną sytuację na rynku odpadów wpływa ograniczona konkurencja podmiotów działających na rynku - w ciągu ostatnich dwóch lat w ponad połowie gmin miejskich o zamówienie ubiegał się tylko jeden przedsiębiorca.

W konsekwencji, rozpoczęty w 2017 r. wzrost cen za odbiór śmieci doprowadził do blisko trzykrotnego wzrostu stawki w województwie mazowieckim. Skalę problemu uwidacznia najniższa podwyższa cen odpadów - w województwie opolskim wynosząca „tylko” 25%. Czy remedium na istniejące problemy odpadowe może być PPP?

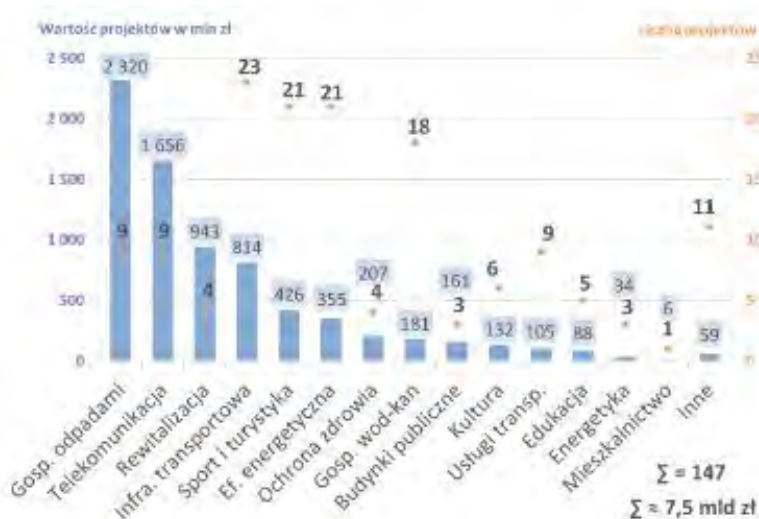
■ Umowy o PPP w sektorze gospodarki odpadami

Sektor gospodarki odpadami jest sektorem o najwyższej wartości zawar-

tych umów o PPP. Wartość tego sektora stanowi 31% wartości wszystkich zawartych umów o PPP. Obok sektora gospodarki odpadami, pod względem wartości projektów PPP dorównać mogą jedynie sektor telekomunikacji oraz sektor rewitalizacji.

Dotychczas podpisano 9 umów o PPP w sektorze gospodarki odpadami. Większość z nich, bo aż 6, znajduje się obecnie na etapie zarządzania umową o PPP, są to umowy o PPP zawarte przy realizacji poniższych projektów PPP:

- „Obsługa i administrowanie Zbiornym Punktem Gromadzenia Odpadów przy ul. Nowohuckiej w Krakowie”,
- „Rekultywacja gminnego składowiska odpadów w Mogielnicy”,
- „System Gospodarki Odpadami dla Miasta Poznania”,
- „Utrzymanie i eksploatacja regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych w Gminie Lipinki”,
- „Wybór koncesjonariusza do realizacji przedsięwzięcia dotyczącego budowy zakładu odzysku odpadów komunalnych w miejscowości Waw-

Rys. 2. Wartość projektów PPP w mln zł

Źródło: www.ppp.gov.pl/file.php?i=przegladarka-plikow/Raport-z-rynku-PPP-II-kw-2020-07.pdf

¹Raport z badania rynku usług związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi w gminach miejskich w latach 2014-2019, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, sierpień 2019.

ryzunki gmina Žnin”,

- „Zaprojektowanie, budowa, finansowanie i eksploatacja instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Raciborzu”.

Poprzez zarządzanie umową o PPP rozumie się w szczególności działania i czynności partnera prywatnego podejmowane w celu należytego zarządzania infrastrukturą powstałą w ramach projektu PPP oraz należytego świadczenia usług określonych w umowie o PPP (np. w zakresie technicznego utrzymania infrastruktury).

Analizując charakterystykę projektów PPP w sektorze gospodarki odpadami warto także zwrócić uwagę na modele wynagradzania partnera prywatnego stosowane przy ich realizacji, wśród których można wyodrębnić:

- opłaty od użytkowników końcowych infrastruktury powstałej w ramach projektu PPP - w tym przypadku wysokość wynagrodzenia uzależniona jest od rzeczywistego wykorzystania powstałej infrastruktury;
- opłata za dostępność, czyli cykliczne płatności podmiotu publicznego na rzecz partnera prywatnego w wysokości i terminach określonych w umowie o PPP, niezależnie od rze-

czywistego popytu na świadczone usługi.

■ Korzyści z PPP w sektorze gospodarki odpadami

Jak zostało wskazane, rynek gospodarki odpadami cieszy się dużą popularnością w projektach PPP. Wskazać można wiele korzyści, jakie można osiągnąć poprzez realizację tego typu projektów.

Wspomniany raport UOKiK wskazywał na duży wzrost cen odpadów spowodowany w dużej mierze zaburzoną konkurencją na rynku i dyktowaniem cen przez jednego wykonawcę startującego w przetargu. Wieloletnie umowy o PPP pozwalają na uzyskanie większej stabilności opłat poprzez ustalenie jednolitej stawki i istotne ograniczenie ryzyka jej wzrostu przy każdorazowym przetargu. Jednocześnie partner prywatny zapewnia jednolity system gospodarowania odpadami przez cały okres trwania umowy, a także odpowiedzialny jest za utrzymanie sprawnej, efektywnie działającej infrastruktury.

Nie należy również zapominać o korzyściach dla środowiska płynących z nowych inwestycji, które zapewniają lepszą i bardziej efektywną formę prze-

tworzania odpadów. Partnerzy Prywatni zapewniają bowiem swoje doświadczenie i know-how, pozwalając na korzystanie z nowoczesnych technologii. Warto także wspomnieć, że stabilny i kompleksowy system odbioru i przetwarzania odpadów, będąc bardziej przystępnym dla mieszkańców, może być skuteczną bronią z dzikimi wysypiskami, zachęcając społeczność do segregowania, odpowiedniego składowania i pozbywania się odpadów.

■ Lista Ministerstwa Klimatu

Ministerstwo Klimatu przygotowuje rozporządzenie wskazujące listę lokalizacji przeznaczonych na wykonanie instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych lub odpadów pochodzących z ich przetwarzania. Pierwotnie zakładano, że rozporządzenie zostanie przyjęte do 31 lipca br. Z uwagi na pandemię COVID-19 termin ten został jednak przesunięty do 31 grudnia br. Z perspektywy rynku lista ta ma charakter bardzo istotny i może stanowić impuls do podejmowania nowych inwestycji z sektora gospodarki odpadami, również w formule PPP.

□

